

O metodikách BBC micro:bit & MakeCode

Tím projektu Učíme s Hardvérom verí, že tvorbou zaujímavých medzipredmetových projektov dokážeme žiakom ukázať moderné využitia informatiky, princípy, na ktorých funguje každodenný svet okolo nás, a zvýšiť ich záujem o rozvíjanie si svojich digitálnych zručností. Hardvéru a programovania sa nemusí nik báť, a práve to chceme našim prístupom ukázať aj žiakom. Mnohé aktivity sú poňaté viac projektovo, pričom sme zahrnuli do nich aj kreatívne zložky (kreslenie, maľovanie, skupinové hry, ...). Veríme, že takto si každý žiak nájde aktivitu a tému, ktorá ho zaujme.

Náš návrh na vyučovanie pomocou zariadení BBC micro:bit v školskom roku (nižšie) nemusíte považovať za fixnú osnovu, naopak, budeme radi, ak si postupnosť prispôbíte konkrétnej skupine žiakov. Navrhujeme, aby sa počas prvých mesiacov (sep-dec) vyučovali základy práce s BBC micro:bit (ako napr. programovanie displeju, gyroskopu, LEDiek, reproduktorov) a následne žiaci prešli do projektovej fázy, kde si navrhnu a vytvoria vlastný hardvérový projekt. Tu budú mať veľkú vôľu upraviť si projekt tak, aby ich čo najviac bavil. Ten si následne zdokumentujú v textovom dokumente (január), natočia svoj výsledok a zostrihajú ho do vlastného videa (február) a pripraví prezentáciu (marec). Zapojiť sa s ním môžu aj do súťaže SPyCup. Zvyšné tri mesiace môžete využiť buď na doplnenie vlastného učiva, ktoré by ste chceli v danom roku so žiakmi prebrať, alebo pokračovať pripravenými metodikami. Nami navrhnuté aktivity sú vhodné pre žiakov od 7. ročníka ZŠ.

Výzva

Síce v tíme Učíme s Hardvérom makáme, ako len vieme, stále sme iba občianske združenie a naše zdroje sú limitované. Práve preto by sme Vás chceli poprosiť o pomoc - **ak máte užitočnú spätnú väzbu, nápady, ako aktivity zlepšiť, prípadne ak vytvoríte vlastné pracovné listy k metodikám alebo dokonca vlastné metodiky** na BBC micro:bit - **podeľte sa :-)** Budeme veľmi radi, ak nám ich pošlete na www.ucimeshardverom.sk/feedback

Zapojte sa do programu, získajte certifikát *Škola s hardvérom* a vyhrajte ceny pre Vašich žiakov

Učitelia, ktorí vyučujú s BBC micro:bit, sa môžu na stránke www.ucimeshardverom.sk/zapojsa zapojiť do celoročného programu “Učíme s Hardvérom”. Podmienkou získania certifikátu je **priebežne posielat’ spätnú väzbu (spolu s fotkou/videom) z hodiny** na aktivity s BBC micro:bit, **zapojiť Vašich žiakov do súťaže SPyCup** a spolu so žiakmi zorganizovať za rok aspoň jeden **workshop pre žiakov nižších ročníkov z Vašej školy** a jeden **workshop pre žiakov inej školy** (oba budú viesť žiaci, s ktorými pracujete na hodinách s BBC micro:bit).

Spätnú väzbu zadávajúce cez stránku www.ucimeshardverom.sk/feedback (na stránke zvol’te možnosť *Učiteľ -> Feedback na výučbu s BBC micro:bit*)

Najaktívnejšie školy odmeníme na konci školského roka vecnými cenami (učiteľov i žiakov). Výsledku budú vyhlásené v júni 2020.

Marek Mansell (projektový manažér a autor metodík)

PaedDr. Eva Klimeková, PhD. (garant programu)

Učíme s Hardvérom, SPy o.z.

September

			Poznámka	Nové SW koncepty	Nové HW koncepty	Medzipredmetovosť
IX.	1	Zoznámenie sa s BBC micro:bit Zoznámete sa so zariadením BBC micro:bit, s postupom tvorby a nahrávania kódu na zariadenie a so základnými príkazmi pre ovládanie displeju.		Postupnosť príkazov, Hlavný cyklus “vždy”	Displej, Tlačidlá	
IX.	2	BBC micro:bit v pohybe Využijeme vbudovaný senzor pohybu a naklonenia v micro:bite.			Akcelerometer/Gyroskop	Akcelerometer/Gyroskopu v každodennom živote
IX.	3	Počítadlo ľudí Zostrojíme si užitočnú pomôcku na festivaloch, podujatiach a diskotékach. Pri tom sa naučíme, čo je to premenná ako s ňou pracovať.	Kratšia metodika, čas dorobiť/zopakovať predchádzajúce úlohy	Premenné	Displej, Tlačidlá	Počítadlá ľudí na diskotékach/festivaloch
	+	Hra Poslušne hlásim Matematická hra pre 3 až 4 žiakov s micro:bitmi	Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kludne aj o niekoľko mesiacov	Náhodné čísla	Displej, Tlačidlá, Akcelerometer	Počítanie matematiky, formálne názvy operácií
	+	Kameň, papier, nožnice Triedny turnaj v hre Kameň, papier, nožnice	Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kludne aj o niekoľko mesiacov	Podmienky, Premenné, Náhodné čísla	Displej, Tlačidlá, Akcelerometer	

Október

			Poznámka	Nové SW koncepty	Nové HW koncepty	Medzipredmetovosť
X.	4	Krokomer Krokomer sa dá na micro:bit spraviť pomocou vbudovaného senzoru pohybu. Ak pripevníme micro:bit na nohu, stačí merať, koľko krát zatrasenie a tým získame počet krokov.	Kratšia metodika, čas dorobiť/zopakovať predchádzajúce úlohy	Premenné	Displej, Tlačidlá, Akcelerometer	Zdravie - vplyv počtu krokov na zdravie
X.	5	Elektrické obvody a vodivosť materiálov Úvod do pripájania hardvérových komponentov k micro:bitom		Čítanie stavu pinu	Vodivosť materiálov, piny (kolíky)	Vodivosť materiálov okolo nás (vrátane seba)
X.	6	Ako fungujú LED diódy Naučíme sa, ako zapojiť LED diódu, na čo slúži Rezistor a ako elektronicky spínať LED diódu.		Ovládanie pinov. Tvorba svetelnej animácie	Zapojenie LEDky, odpor rezistorov, Ovládanie výstupných pinov	Fyzika - využitie rezistoru (odporu), Spotreba rôznych druhov svietidiel
X.	7	Semafor z LED diód Zostrojíme si funkčnú maketu svetelnej križovatky - semafor.		Ovládanie pinov, Tvorba svetelnej animácie	Zapojenie LEDky, odpor rezistorov, Ovládanie výstupných pinov	Princíp fungovania svetelných križovatiek
	+	Hra Horúci drôt [TO DO] Pri tejto hre sa žiaci snažia prejsť drôtenou paličkou kľukatú dráhu bez toho, aby sa kovovej dráhy dotkli. Dôležitá je pevná ruka a trpezlivosť.	Zverejníme 11.9.2019 Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kľudne aj o niekoľko mesiacov	Čítanie stavu pinu, Premenné	Vodivosť materiálov, Tlačidlá	

November

			Poznámka	Nové SW koncepty	Nové HW koncepty	Medzipredmetovosť
XI.	8	Bezdrôtová komunikácia Naučíme sa základy bezdrôtovej komunikácie medzi micro:bitmi.		Tvorba a spracovanie bezdrôtovej komunikácie	Bezdrôtová komunikácia	Kde všade je bezdrôtová komunikácia okolo nás?
XI.	9	Programovanie LED pásiku Pomocou individuálne programovateľného LED pásiku tvoríme svetelné animácie		Tvorba svetelnej animácie	Programovateľný LED pásik, Miešanie farieb RGB	Fyzika - miešanie farieb RGB
XI.	10	LED pásik ako módný doplnok Vytvor si digitálnu šiltovku, klobúk alebo topánky. Aké je využitie elektroniky v oblečení?	Kratšia metodika, čas dorobiť predchádzajúce úlohy s LED pásikom	Tvorba svetelnej animácie	Programovateľný LED pásik, Miešanie farieb RGB	“Wearables” - využitie elektroniky v oblečení
XI.	11	Programovanie hudby Propojíme k micro:bitu reproduktor a napíšeme vlastnú pieseň		Tvorba hudby	Reproduktor	Hudba - hranie podľa nôt
	+	Kartónová gitara [TO DO] Zostrojíme vlastnú elektronickú gitaru! Obal tela zostrojíme z kartónu, dozdobíme farebnými papiermi a naprogramujeme pomocou micro:bitu.	Zverejníme 11.9.2019 Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kľudne aj o niekoľko mesiacov	Tvorba hudby	Reproduktor	
	+	Sedačková mína [TO DO] Zostrojíme si vlastnú “mínu” - keď si na nu sadneme, reproduktor spustí hudbu. Tvorba “míny” približuje žiakov princíp funfovania bežného elektronického tlačidla.	Zverejníme 11.9.2019 Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kľudne aj o niekoľko mesiacov	Čítanie stavu pinu, Tvorba hudby	Vlastnoručne vyrobené “tlačidlo”, Reproduktor	
	+	Tikajúca bomba [TO DO] Vytvoríme pomôcku k hre, kde sa učiteľ sa pýta otázky a žiaci odpovedajú. Počas toho si posúvajú “tikajúcu” bombu. Prehráva ten, ktorému “vybuchne” microbit v rukách.	Zverejníme 11.9.2019 Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kľudne aj o niekoľko mesiacov	Čítanie stavu pinu, Tvorba hudby, Premenná, Podmienka	Reproduktor	Inteligentná súťaž s voľnou témou

December a Január

			Poznámka	Nové SW koncepty	Nové HW koncepty	Medzipredmetovosť
XII	12	Papierový robot [TO DO] Táto hodina bude kreatívna - vytvoríme si papierového robota, ktorého naprogramujeme.	Zverejníme 18.9.2019	Tvorba hudby a svetelnej animácie	Ovládanie LED diód, rezistor, reproduktor	Jazyk - žiaci napíšu príbeh o robotovi (v SK/EN/NJ/...)
XII	13	Inšpirácia na internete [TO DO] Zistíme, kde hľadať návody a inšpirácie, pod akými licenciami sú materiály uverejnené a rozoberieme si viac Creative Commons licencie.	Zverejníme 18.9.2019 Odporúčame stihnúť ešte pred prázdninami	Podľa návodu zvoleného žiakom	Podľa návodu zvoleného žiakom	Vyhľadávanie informácií na internete
XII	14	Vianočné programovanie [TO DO] Programovanie vianočných svetielok a hudby	Zverejníme 18.9.2019 Oddychová predvianočná hodina plná vianočnej hudby a svetielok	Tvorba hudby a svetelnej animácie	Ovládanie LED pásikov, reproduktor	Pôvod vianočných zvykov (stromček, koledy, ...)
I.	15 16 17	Tvorba projektovej dokumentácie [TO DO] K vlastnému HW projektu žiaci vypracujú podľa šablóny projektovú dokumentáciu. Budú pracovať s formátovaním textu, vkladaním obrázkov, správnym licencovaním zdrojov i samotného vytvoreného dokumentu. Odporúčame využiť Google Docs.	Zverejníme 25.9.2019 Trvanie 3 hodiny, vrátane tvorby projektu	Práca s textovým dokumentom, formátovanie textu		Využitie textových dokumentov v každodennom živote, licencovanie učebníc

Február a Marec

			Poznámka	Nové SW koncepty	Nové HW koncepty	Medzipredmetovosť
II.	18 29 20	Tvoríme video [TO DO] Žiaci v dvojiciach pracujú na tvorbe vlastného videa, ktoré dokumentuje ich HW projekt. To následne žiaci (alebo učiteľ) nahrávajú na YouTube. Dôraz je kladený na správne použitie zdrojov a licencovanie výsledného videa pod Creative Commons licenciou. Odporúčame program OpenShot.	Zverejníme 13.10.2019 Trvanie 3 hodiny	Nahrávanie videa, Práca (strih) s videom, nahranie na YouTube		Licencie a autorské práva pri videách, súhlas na nahrávanie osôb
III.	21 22	Tvoríme prezentáciu [TO DO] Žiaci v dvojiciach vytvoria prezentáciu k svojmu projektu. Dôraz je kladený na správne použitie zdrojov a licencovanie výslednej prezentácie pod Creative Commons licenciou. Odporúčame využiť Google Slides.	Zverejníme 20.10.2019 Trvanie 2 hodiny	Tvorba a príprava prezentácie		Licencie a autorské práva pri prezentáciách
III.	23	Používame fotky z internetu [TO DO] Žiaci sa naučia, ako správne používať fotografie z internetu, ako zistiť ich licenciu a ako ich správne umiestniť do prezentácie.	Zverejníme 20.10.2019			Správne licencovanie fotiek v prezentácii

Apríl

			Poznámka	Nové SW koncepty	Nové HW koncepty	Medzipredmetovosť
IV.	24	Prezentácie dvojíc žiakov	Nemá samostatnú metodiku			
IV.	25	Morseova abeceda [TO DO] Bezdrôtová komunikácia pomocou moseovky. Žiaci najprv majú za úlohu nájsť "ťahák" na morseovku cez vyhľadávač Google.	Zverejníme 6.11.2019	Kódovanie		História telegrafu a bezdrôtovej komunikácie Vyhľadávanie informácií na internete
IV.	26	Šifrovanie správ [TO DO] Princíp šifrovania bezdrôtovej komunikácie, možnosti odchytnia a útokov na komunikáciu. Analógia s HTTP/HTTPS protokolmi na prehliadanie webových stránok.	Zverejníme 6.11.2019	Šifrovanie HTTP/HTTPS protokoly		História šifrovania, ENIGMA, dôležitosť šifrovania pri používaní internetu
IV.	27	Elektrický prúd, batéria [TO DO] Aké napätie má batéria? Ako zistíme, že sa vybíja? A ako sa vlastne energia produkuje? Zistíme v pokusoch s prúdmi a napätiami.	Zverejníme 6.11.2019	Prepočítavanie analógového vstupu na napätie	Analógový vstup, Napätie na batérii	Neekologická stránka batérií, tvorba a distribúcia energie do domácností v SK
	+	Bezdrôtový alarm na dvere [TO DO] Žiaci budú mať za úlohu zostrojiť bezdrôtový alarm, ktorý v prípade otvorenia dverí vyšle signál druhému micro:bitu, ktorý je napojený na reproduktor.	Zverejníme 6.11.2019 Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kľudne aj o niekoľko mesiacov	Tvorba hudby, Čítanie stavu pinu	Reproduktor, Vstupné piny, bezdrôtová komunikácia	Bezpečnostné systémy a alarmy
	+	Hra na špiónov [TO DO] Fyzická hra (bez micro:bitov) na simuláciu prenosu správ po sieti. Žiaci majú za úlohu komunikovať cez poskytovateľov internetu pomocou Facebooku tak, aby ich nik neodhalil.	Zverejníme 13.11.2019 Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kľudne aj o niekoľko mesiacov		Prenos dát po sieti	Anonymita na internete

Máj

			Poznámka	Nové SW koncepty	Nové HW koncepty	Medzipredmetovosť
V.	28	Odpor ceruzky, potenciometer [TO DO] Je ceruzka vodivá? A ako veľmi? Môžeme ceruzkou ovládať intenzitu svetla na LED dióde? Experimentmi zistíme, ako fungujú potenciometre - otáčavé knoflíky.	Zverejníme 13.11.2019	Prevod analógového vstupu na napätie	Analógový vstup, potenciometer	Využitie potenciometrov v každodennom živote
V.	29	Vodivosť vody a morské prúdy [TO DO] Je voda vodivá? A je možné merať mirco:bitom salinitu? Ako interaguje sladká a slaná voda? A aký vplyv majú roztápajúce sa ľadovce na klímu? Zistíme experimentami s vodou a soľou.	Zverejníme 20.11.2019	Prevod analógového vstupu na napätie	Analógový vstup, vodivosť vody	FYZ vodivosť a miešanie sladkej/slanej vody Geografia - morské prúdy a ich vplyv na počasie
V.	30	Regulácia intenzity LEDky [TO DO] LED diódu vieme stlmiť iba špeciálnym spôsobom - veľmi rýchlo ňou blikať. To sa nazýva PWM.	Zverejníme 27.11.2019	Ovládanie pinu pomocou PWM	PWM metóda	FYZ - ovládanie LED svetiel
	+	Odpočítavanie [TO DO] Zostrojenie odpočítavadla pre rakety nám priblíži, ako dnes funguje vesmírny priemysel a akú rolu v ňom zohrávajú súkromné firmy.	Zverejníme 27.11.2019 Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kludne aj o niekoľko mesiacov	Podmienky		Štátne vesmírne agentúry (NASA) vs. Súkromné (SpaceX)
	+	Hra na reakcie [TO DO] Pri tejto hre si žiaci preskúšajú svoju rýchlosť - koľko milisekúnd im bude trvať, kým zareagujú? A budú rýchlejší, ako ich spolužiaci?	Zverejníme 11.12.2019 Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kludne aj o niekoľko mesiacov	Snímanie vstupných pinov	Vodivosť materiálov	Rýchlosť reakcií človeka a ich spomalenie v únave
	+	Tlačidlá [TO DO] Tlačidlá sú všade okolo nás. Ako fungujú? Na čo sa využívajú? A ako sa môžu použiť? Zistíme zostrojením vlastného tlačidla.	Zverejníme 11.12.2019 Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kludne aj o niekoľko mesiacov	Snímanie vstupných pinov	Fuknčnosť tlačidiel	“Nezmyselné” tlačidlá vo výťahu a na prechode
	+	Meranie vlhkosti pôdy [TO DO] Meranie vlhkosti vôbec nie je náročné, avšak v modernom pôdohospodárstve zohráva obrovskú rolu. Vytvoríme si inteligentný kvetináč.	Zverejníme 11.12.2019 Bonusová metodika, vrátiť sa k nej môžete ak bude čas, kludne aj o niekoľko mesiacov	Prevod analógového vstupu na napätie	Analógový vstup	Automatické zavlažovanie, automatizácia pôdohospodárstva

Jún

			Poznámka	Nové SW koncepty	Nové HW koncepty	Medzipredmetovosť
VI.	31	Opakovanie - dorábanie bonusových aktivít	Nemá samostatnú metodiku			
VI.	32	Opakovanie - dorábanie bonusových aktivít	Nemá samostatnú metodiku			
VI.	33	Opakovanie	Nemá samostatnú metodiku			

Robotika

Metodiky z kategórie "Robotika" nie sú pevne určené v harmonograme. Zaradiť ich môžete buď nasledujúci rok, alebo namiesto májových a júnových metodík.

			Poznámka	Nové SW koncepty	Nové HW koncepty	Medzipredmetovosť
	+	Robot kreslí vzory (MOVE mini)	Zverejníme 12.1.2020			
	+	Robot na diaľkové ovládanie	Zverejníme 12.1.2020			
	+	Párové šoférovanie robota	Zverejníme 12.1.2020			
	+	Meranie rýchlosti robota senzorom	Zverejníme 12.1.2020			
	+	Poskladaj si robota z desiatovej krabičky	Zverejníme 12.1.2020			
	+	Meranie zrýchlenia rakety	Zverejníme 12.1.2020			